

Myyränporras
Ryssbräken
Diplazium sibiricum

Luontodirektiivin laji (liitteet II ja IV)
BOR suojelutaso suotuista
ALP suojelutaso suotuista

Koodi: 1955

Rauhoitettu (LSA 471/2013)

Uhanalaisuusluokka (IUCN): elinvoimainen (LC)
Alueellisesti uhanalainen (alueet 2a, 4b ja 4d)

Kuva: Outi Vainio

Luonnehdinta

Myyränporras on saniainen, jolla on leveän kolmiomainen, 15–30 cm pitkä lehti. Lehtiruoti on lavan pituinen ja tummasuomuinen. Myyränporras voi levitä laajoiksi kasvustoiksi pitkän maavartensa avulla. Monet kasvustot ovatkin selvärajaisia laikkuja.

Elinympäristö ja levinneisyys

Myyränporras on melko vaateliias kosteiden lehtokorpien, rehevien puronvarsien ja kallionaluslehtojen kasvi. Lajin esiintyminen painottuu Suomessa maan itäosiin Pohjois-Savon, Pohjois-Karjalan, Kainuun ja Koillismaan alueille. Pohjoisin erillinen esiintymä on Utsjoella. Joitakin uusia esiintymiä on löydetty aivan viime vuosinakin.

Nykytila ja uhkatekijät

Myyränporras on uhanalaisuustarkastelussa arvioitu elinvoimaiseksi lajiksi. Lajin tunnetuista esiintymistä runsas kaksi kolmasosaa on suojelualueilla. Suojelualueiden ulkopuolisista runsaasta 50 esiintymästä valtaosa on metsälain erityisen tärkeitä elinympäristöjä. Suojelemattomia esiintymiä uhkaavat varjostavaa puustoa poistavat hakkuut, kasvupaikkoja kuivattavat ojitukset ja purojen perkaukset. Myös rakentaminen voi uhata joitakin esiintymiä.

Hoitosuositukset

Myyränportaan kasvupaikoilla säilytetään lajille suotuista kostea ja varjoisa pienilmasto. Hoitotoita ja hakkuuta, jotka muuttavat oleellisesti puuston varjostus- ja suojavaikutusta ei tehdä. Useimmat lajin kasvupaikoista ovat metsälain erityisen tärkeissä elinympäristöissä lähteiden, purojen ja norojen lähiympäristöissä, lehtoja ruohokorvissa, letoilla sekä rehevillä lehtolaikuilla. Metsälain mukaan näitä elinympäristöjä on käsiteltävä siten, että niiden ominaispiirteet säilyvät, eli purojen ja norojen perkaus on kielletty, samoin ojitukset sekä hakkuut, jotka muuttavat oleellisesti puuston varjostus- ja suojavaikutusta. Kasvupaikan ominaispiirteet turvataan, vaikka kyseessä ei olisi metsälain 10 §:n tarkoittama erityisen tärkeä elinympäristö. Pienvesien lähi-metsien sekä puustoisten soiden vapaaehtoiseen suoje-luun on mahdollista hakea rahoitusta METSO-ohjelman kautta.

Lähteet

- Hämet-Ahti, L., Suominen, J., Ulvinen, T. & Uotila, P. (toim.). 1998. Retkeilykasvio. 4. uudistettu painos. Luonnontieteellinen keskusmuseo, Kasvimuseo, Helsinki. 656 s.
- Ilmonen, J., Rytteri, T. & Alanen, A. (toim.). 2001. Luontodirektiivin kasvit ja selkärangattomat eläimet – Suomen Natura 2000 -ehdotuksen luonnontieteellinen arviointi. Suomen ympäristökeskus, Helsinki. Suomen ympäristö 510. 177 s.
- Kempainen, E. & Mäkelä, K. 2002. Luontodirektiivin putkilokasvien seuranta. Suomen ympäristökeskus, Helsinki. Suomen ympäristökeskuksen monistesarja 256. 65 s.